VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 9 SEPTEMBER 2021

Onderwerp: Kredietaanvraag Vernieuwing Openbare Ruimte 2022 (2021.0001679)

Voorzitter: dhr. M. Achterbergh-Copier

De leden: dhr. R. Ahmed Khatab, dhr. P.J. de Baat, dhr. T.M. Blom, dhr. P.J. Boerman, dhr. A.L.M. den Elzen, dhr. E. Hagemeijer, mw. J. Koolmoes, mw. C.F.M. van der Meij, dhr. E. Vermeulen, dhr. J.P.H. de Vries

Griffier: dhr. M. Bouw

Portefeuillehouders: mw. M. Steffens-van de Water en dhr. F. Sidali

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond allemaal. Ben ik te verstaan? Ja. Ik hoor mezelf niet. Dat is gek. Welkom allemaal. We gaan het hebben vanavond over de Kredietaanvraag Vernieuwing Openbare Ruimte 2022. We hebben spreektijden, eerste termijn, tweede termijn, vrij debat. En ik wil vragen wie het bal wil openen. De heer Blom van het CDA. U heeft het woord.

De heer BLOM: Dank u wel, voorzitter. Voor 2022 is het de bedoeling om € 16.867.500,00 vrij te maken om de openbare ruimte in onze gemeente te vernieuwen. Hierbij zijn bruggen, watergangen, wegen, verlichting en allerlei andere zaken in de openbare buitenruimte aan de orde. Deze vernieuwingen starten in 2022 en worden dan in '22/'23/'24 afgerond en financieel afgewikkeld. In het huidige jaar is hiervoor bijna € 12,5 miljoen vrijgemaakt, ook over drie jaar uit te smeren. Daar zou je de conclusie uit kunnen trekken dat er een groei is in dit soort investeringen. Dit is echter vergeleken met 2019 niet het geval daar er toen € 17,7 miljoen is vrijgemaakt en uitvoerbaar over 2019 en 2020.
Het budgetteren over meerdere jaren en het doorschuiven van niet bestede gelden maakt het overzicht op de financiële situatie voor de gewone sterveling zoals ik, ondoorgrondelijk. Om toch inzicht in de materie te krijgen, heb ik de volgende vragen voor de portefeuillehouder.
De openbare buitenruimte heeft op een aantal onderdelen een achterstand in kwaliteit opgelopen de laatste jaren. Lopen wij met deze investeringen deze achterstand in of blijft deze achterstand bestaan? Of erger nog: wordt deze groter? Voorzitter, tot zover voor de eerste termijn.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Blom. Ja en kijk inderdaad even naar de agenda. Er zijn hele korte spreektijden, dus het verzoek is echt om zich daaraan te houden voor het debat. Dan gaan we naar mevrouw Koolmoes van de HAP. U heeft het woord.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ga deze kredietaanvraag vandaag een gezicht proberen te geven, want het gaat goed in onze buitenruimte. We hebben doorgewerkt en doorgepakt en klachten over slecht onderhoud van stoepen en straten lopen terug. Natuurlijk gaat het nog niet snel genoeg, maar met zoveel vierkante meters kan dat simpelweg niet.
De enige zorg die ons nog rest, is het onkruid tussen de tegels. Chemische middelen mogen niet meer en branden of het hete water blijken bij lange na niet effectief genoeg te zijn. Maar als het klimaat zo blijft veranderen, voorzitter, dan kunnen we misschien, net als in Spanje, de voegen dicht gaan smeren met cement. Maar dan moet het niet gaan vriezen, voorzitter.

Het is weinig spannend op het eerste oog, deze kredietaanvraag. Er moet weer het een en ander vervangen worden en daar is uiteraard geld voor nodig. Het werd net al genoemd door mijnheer Blom: de sportvelden, de bomen, de verhardingen, de bruggen. Ze worden allemaal genoemd.
Toen wij begonnen in deze raad zag het beeld er heel anders uit. Er rustte een zware druk op de schouders van ons college om al het achterstallig onderhoud weg te kunnen werken. Er kwam een fusie bij met een heel mooi gebied waar ook zeer veel achterstallig onderhoud werd aangetroffen. De prioriteit werd van de wegen naar de stoepen en straten gebracht en werk werd met werk gedaan en het Bomenplan werd afgestoft. Nieuwe bomen moesten langer dan tien jaar meegaan. We gingen materialen gebruiken die langer meegaan, duurzamer zijn en onderhoudsarmer – denk aan de ledverlichting of het composiet – en er werd veel meer gelet op het niet verstoren van de rust van bijvoorbeeld nesten en insecten. Ook die kennis werd gedeeld op alle vlakken. Als raad is het misschien tijd om verder na te denken over de toekomst van onze openbare buitenruimte. Niet alleen vanwege de klimaatverandering of de biodiversiteit, maar buiten is het nieuwe ontmoeten en beleven. Bankjes, prullenbakken, picknickplaatsen, trapveldjes: ze zijn belangrijker dan ooit. Laten we in het ontwikkelen en ontplooien van nieuwe ideeën geen volger zijn, maar een voorloper.
Wat we in de tijd van corona ook hebben ervaren is hoe belangrijk die openbare buitenruimte is voor onze inwoners. In tijden waarin men niet veel meer mocht dan een ommetje maken door de wijk, werd de waarde pas echt beleefd. En op sociale media kwam ik vaak voorbeelden tegen van mensen die in hun directe omgeving ineens verrassende dingen oppakken in de openbare buitenruimte. De fysieke leefomgeving heeft een positieve invloed op welbevinden en gezondheid. We moeten ook goed inspelen op de vergrijzing. Misschien kunnen we prioriteit geven aan de routes naar wijkcentra en winkelcentra, zorgen dat de stoepen goed blijven liggen.
We zullen ook meer rekening moeten houden met de klimaatverandering. En ook hier zijn we op de goede weg. Een wadi is voor ons geen vreemd woord meer. En een hitteplan voor stedelijke gebieden: we weten nu wat het inhoudt. En zo is er in de afgelopen jaren zeer veel aangepakt in zowel het veld als bij onze ambtenaren. Laten we doorgaan op deze weg, voorzitter.

De VOORZITTER: Jeetje, helemaal tot op de seconde zowat. Hartstikke mooi. De heer De Vries, ChristenUnie-SGP. U heeft het woord.

De heer DE VRIES: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het raadsvoorstel dat we vanavond bespreken, zit op zich goed in elkaar, maar de ChristenUnie-SGP-fractie heeft nog wel een vraag daarover. Die stel ik dan aan het eind.
De opzet is zoals we gewend zijn: werk met werk, gebiedsgericht. Er wordt gesproken van een realistische planning die tevens een bijdrage levert aan een sterke financiële positie van de gemeente. Bestratingen, trottoirs, straatverlichting, kunstwerken, groen, watergangen, speel- en sportvoorzieningen: alles komt voorbij. Daarbij worden ook aanpassingen aan het veranderende klimaat meegenomen terwijl ook rekening wordt gehouden met de energietransitie. Allemaal heel goed.
Dan de vraag. Dit raadsvoorstel dateert van 29 juni jl. Er is op 1 juli echter wel het een en ander gebeurd. Ook over dit onderwerp is een motie ingediend. En we hadden graag gezien dat het college in een addendum of een extra begeleidende brief ons had verteld wat men met die motie ging doen en wat het effect zou zijn. Misschien kan de portefeuillehouder nu alvast daarover een toezegging doen dat zij daarop terug gaat komen.

De VOORZITTER: De heer De Vries, ik ga u even onderbreken. U krijgt een interruptie van de heer De Baat, VVD en daarna nog een.

De heer DE BAAT: Mijnheer De Vries, ik wil u even helpen, want die brief die heeft tien dagen geleden in onze mailbox gezeten: vrijdag – nou, wat was het, dat weet ik niet meer – vorige week vrijdag. Dat

is een hele uitgebreide brief. Als het een hele discussie zou worden, zou het vervelend zijn. Daarom zeg ik het nu eventjes.

De heer DE VRIES: Oh, dank u wel. Dan heb ik echt iets over het hoofd gezien.

De VOORZITTER: De heer Den Elzen, is dat dezelfde opmerking die u wil maken?

De heer DEN ELZEN: Ja, ik wilde dezelfde opmerking maken, voorzitter. En ik vraag aan de heer De Vries om zo meteen naar mijn betoog te luisteren, want ik ga er namelijk op in.

De VOORZITTER: Nou, mijnheer De Vries, u wordt op uw wenken bediend. Gaat u verder met uw betoog.

De heer DE VRIES: Dank u wel. Nee, nou ja, wat mijn buurman zegt: het was handiger geweest als er in de oplegnotitie even aan gerefereerd was dat er ook een brief bij was met hoe men met de motie wilde omgaan. Overigens, nog als aanvulling: mijn fractie heeft gisteren over alle moties nog een aantal schriftelijke vragen gesteld om te kijken hoe dat gaat aflopen, maar dat terzijde. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer De Vries. Dan gaan we naar de heer Den Elzen, PvdA.

De heer DEN ELZEN: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb die brief gezien van de ChristenUnie-SGP, voorzitter. Het viel me juist op dat deze niet benoemd werd, omdat daar namelijk al antwoord op was. Dus u… Maar goed, het was uw brief.
Het raadsvoorstel dat nu voorligt, voorzitter, daar zal het namens mijn fractie vanavond niet echt om gaan. Dit is zorgvuldig tot stand gekomen. Het doel van een groene en goed onderhouden openbare ruimte op schoon, heel en veilig is helder. De afgelopen jaren hebben we met elkaar verfijnd in de systematiek en in de beheerplannen voor die fysieke leefomgeving en die voor 2023 vastgesteld. Mijn fractie zal volgende week ook wat dat betreft dan ook voor het raadsvoorstel stemmen inclusief de voorgestelde afschrijvingstermijnen van nieuwe zaken die erin staan.
Waar het mij en mijn fractie vanavond met name om gaat, is hoe we die VOR de komende jaren met elkaar gaan organiseren. En dan grijp ik even terug naar de discussie die gevoerd is met de voorjaarsnota op 1 juli jl. en de motie die is ingediend en ook is aangenomen 1 juli en waar de wethouder 27 augustus jl. een brief over heeft geschreven hoe zij de motie heeft gelezen en ermee omgaat of mee om wil gaan. Wat ons betreft zeggen we van: dit is niet helemaal de geest van hetgeen waar we het 1 juli over hebben gehad, want we zien namelijk graag dat we niet voor verrassingen komen te staan met ieder jaar die kredieten, maar dat op het moment dat je investeringen doet je meteen die afschrijving gaat doen en die in een bestemmingspotje gaat wegzetten voor als die brug over veertig jaar – bij wijze van spreken – vervangen moet worden. Dan hebben we over veertig jaar precies wat er moet gaan gebeuren om alles heel en veilig te houden en hebben we ook de gelden en hoeft het niet uit de algemene middelen gehaald te worden, zoals het nu is. Dat is hetgeen waar ik zo meteen in het debat met de collega's graag verder over wil spreken.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Den Elzen. Ja, we zijn een beetje krap, maar dat komt ten goede aan het debat, denk ik. Ik heb van niemand meer zijn handje gezien. Ja? GroenLinks.

De heer BOERMAN: Dank u, voorzitter. Ik ben namens GroenLinks toch iets minder enthousiast over de nota dan wat ik allemaal gehoord heb hiervoor. Maar misschien heeft dat er ook wel mee te maken dat wij andere signalen krijgen vanuit de samenleving. Dat zijn andere signalen dan die van mevrouw Koolmoes. En dat is dat het er nog steeds niet zo goed bij ligt. Ons bereiken nog wel klachten over onderhoud van stoepen en fietspaden tot heuse sinkholes aan toe. En ik geef u graag het vertrouwen

en ook het geld, want dat vraagt u vanavond, om dat aan te pakken, maar wij zouden zo graag eens een keer – laat ik zeggen – een garantie krijgen dat we ook echt de goede kant opgaan. Ik zeg niet dat we dat niet hebben, maar ik zeg wel dat het voor ons heel moeilijk is om dat aan te tonen, om dat vast te pakken, om daar grip op te krijgen. Ja: de openbare ruimte wordt aangepakt op allerlei plekken. Maar is het nou voldoende? Kunnen we er nou weer jaren tegen? Is het nou veel geld? Is het weinig geld? Het blijft een moeilijke materie om dat in te schatten. Doen we dit nou beter dan andere gemeenten? Dus eigenlijk wil ik zeggen: we missen – waar we in deze raad heel vaak over gesproken hebben – een SMART formulering. En dat maakt het ook heel moeilijk om dit debat nu te hebben over of we het nou goed doen of niet. Dus ik denk: leg daar nou eens een keuze in voor zodat we daar als raad beter zicht op hebben. Nu ook: in dit stuk staat zo een beslispunt 3 en 4 over die termijnen en dat staat daar zonder enige onderbouwing. Dat vind ik heel moeilijk om daar als raad dan een uitspraak over te doen. Hoe kunnen we daar nu mee instemmen als er alleen maar staat: we vragen aan u om daarmee in te stemmen? We weten helemaal niet waarom u dat aan ons vraagt. Met alle respect, maar al met al vinden wij dit voorstel dan eigenlijk net zo gebrekkig als de staat van onderhoud in deze gemeente.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Boerman. Mevrouw Van der Meij, D66.

Mevrouw VAN DER MEIJ: Dank u wel, voorzitter. Ja, zo stellig als mijn voorganger zal ik het namens D66 niet stellen, maar ook wij zijn wel een beetje verbaasd over de soms wat halleluja-geluiden die we hier vanavond hebben gehoord, want die ervaring delen wij inderdaad niet. Als die halleluja-geluiden er daadwerkelijk zouden zijn, dan zou deze enorme investering misschien niet nodig zijn. Dus dat staat wat op gespannen voet met elkaar, wat D66 betreft.
De opmerking dat er sprake is van een realistische planning die tevens bijdraagt aan het behoud van de sterke financiële positie, net na een voorjaarsnota waarin we elkaar toch écht stevig hebben aan moeten kijken, is ook wat bijzonder wat D66 betreft.
Tot slot, wij komen straks nog wel op andere punten, maar de lijst die erbij zit… Ik hoor net aan de overkant iemand zeggen: 'ja, er kwam een nieuwe gemeente bij en daar zat heel veel achterstallig onderhoud'. Als ik kijk naar de lijst die erbij zit, vind ik het moeilijk uit te leggen dat vooral Hoofddorp gemeente Haarlemmermeer lijkt te zijn. Ik vraag me toch af of dit nou echt de lijst is die correct is. Betekent dit dat er in al die andere plaatsen, want we hebben er nogal wat, niet zoveel of niks aan de hand is? Ik kan het me haast niet voorstellen, maar ik hoor het graag van onze wethouder.
Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER: Interruptie, mevrouw van de HAP, mevrouw Koolmoes?

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, u keek heel stellig de andere kant op. En ik begrijp het hoor: mevrouw Van der Meij zei hele zinnige dingen. Maar, mevrouw Van der Meij, bij het lijstje dat er nu bij zit… Er zat vorig jaar ook een lijstje bij. Het wordt getemporiseerd over drie jaar. In het lijstje van vorig jaar zitten ook dingen die volgend jaar gebeuren. En in het lijstje van daarvoor staan ook weer dingen die komend jaar gebeuren. Zo lees ik hem, maar misschien dat ik het verkeerd heb.

De VOORZITTER: Dat lijkt me iets voor de tweede termijn. Wilt u daar nog op reageren, mevrouw Van der Meij? Oké. Dan gaan we door naar de volgende. Ja? De heer De Baat, VVD.

De heer DE BAAT: Ja, dank u wel. Nou ja, goed, met dit voorstel wordt dan het krediet aangevraagd voor de VOR die in 2022 start en dat is verdeeld over drie jaar met de uitvoering. De totale kredietaanvraag van meer dan € 16 miljoen is al bij de voorjaarsnota geaccordeerd, dus daar hoeven we op dit moment niet veel meer over te zeggen. Met de beschikbare middelen die we ervoor

overhebben is het een uitdaging om de kwaliteit op niveau te houden. We hebben het daar eigenlijk vorige week ook al over gehad. Het kan altijd beter, maar gelet op de financiële beheersbaarheid voldoet dit uitvoeringsplan wel aan onze wensen. Geen halleluja, maar we zijn op dit moment daarover wel tevreden.
We willen niet onbenoemd laten dat een aantal investeringen waarschijnlijk eerder nodig is dan we nu aannemen. Daar moet wel vroegtijdig op geacteerd worden.
Daarnaast vraagt de VVD ook aandacht voor het werk met werk maken, waar ook eerder over gesproken is. Dat blijft heel belangrijk en ik krijg de indruk dat daar ook aandacht voor is.
Niet onbelangrijk is de communicatie met ondernemers en de inwoners goed te doen. Als er iets gebeurt moeten ze daar goed van op de hoogte zijn. Dat is ook niet altijd. Er zijn afgelopen zomer hele straten opgebroken. En als je dan aan inwoners vraagt 'weet jij nou wat hier gebeurt?', dan weten ze het niet eens. Daar wordt niet over gecommuniceerd. Dat kan nog steeds beter.
Dan over de lijstjes. Er staat inderdaad een hele lijst. Daarvan vroegen wij ons af: kunnen wij als raad dat nou beoordelen, of straat x erbij hoort en straat y niet? Ja, dat is wel lastig. Daar moeten we er dus op vertrouwen dat die indicatoren, die wij afgesproken hebben in de raad, goed worden nagestreefd. Ja, wij hebben daar… Nou ja, wij vertrouwen dat. Dus daar verder niet zoveel kritiek op, maar toch hebben we wel behoefte aan een terugkoppeling van alles wat er dan… We missen een evaluatie, zo wil ik het niet noemen, maar toch, we missen een stuk terugkoppeling daarover. En hoe die uitvoering dan uiteindelijk tot stand is… Of die uitvoering helemaal 100% is gelukt. We horen er vaak niks meer over. Al die lijstjes zijn… Ja, we moeten er te veel van uitgaan dat het goed gaat, maar we zouden toch wel een soort terugkoppeling willen.
En dan hebben we nog een wens en dat is eigenlijk, op een nieuw lijstje en dat wordt dan ergens in 2023/2024 of verder, dat er over Hoofddorp-Centrum toch nog eens goed wordt nagedacht. We hebben pas weer in de krant kunnen lezen dat de eigenaar Wereldhave miljoenen gaat investeren in de kwaliteit en verandering van dat winkelcentrum. Dat heeft ook met de woningbouwplannen in dit gebied te maken. We zouden het toch wenselijk vinden dat er goed gekeken wordt naar de openbare buitenruimte in het centrum, omdat het toekomstgerichte kwaliteit met zich mee gaat brengen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ja? De heer Khatab.

De heer KHATAB: Ja, dank u wel, voorzitter. In de komende jaren wordt er bijna € 17 miljoen geïnvesteerd in het vervangen van onderdelen van de openbare ruimte, € 16,8 miljoen met hierbij de nadruk op stoepen, fietspaden en straten. We hebben twee aandachtspunten.
Informatie afkomstig van inwoners, dorps- en wijkraden, ondernemers en andere belanghebbenden, kortom: de participatie. Wat doet men met de wensen van de participanten? Luisteren we ernaar of doen we echt iets met die input?
Punt twee zijn de duurzame materialen. Het meeste geld gaat de komende jaren naar de verhardingen. Daarom is het zeer verstandig om deze info op te halen bij de inwoners die hierover klachten indienen, zeker als we het hebben over de toegankelijkheid in de woonwijken. Kijk maar naar de Zwanenburgerdijk waar de trottoirs niet goed zijn onderhouden, de looppaden in de wijken Bornholm, Skagerrak, Asserweg, Birkholm, Lindholm et cetera, et cetera. De Dennenlaan in Zwanenburg bijvoorbeeld, waar steentjes worden gelegd die binnen de kortste tijd weer scheef worden gereden en zo kan er nog wel meer worden genoemd. Is het niet slim om nu eens duurzaam en rendabel deze openbare ruimte te vernieuwen? Een risico dat wordt benoemd is de mogelijke vertraging door…

De VOORZITTER: Mijnheer Khatab, wilt u afronden?

De heer KHATAB: …het aanpakken van vervuilde grond. Ja hoor, zeker. Voorzitter, zijn wij niet op de hoogte dan, waar vervuilde grond ligt?
Tot slot. Laat dit nou niet een sluitpost zijn in de budgetverantwoording. Financiële aandacht is nodig.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan heb ik nog twee gegadigden. Ja? De heer Vermeulen, Forza!.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u. Forza!, daar geldt de stelregel: eerst doen wat moet en dan pas wat kan. Daar bedoelen we mee dat je geen geld uitgeeft aan een verre vakantie – en zeker niet als het je laatste geld is – als het dak lekt. Het dak heeft bij Forza!, pragmatisch als we zijn, voorrang. Die stelregel geldt als vanzelf voor onze gemeente. In dit raadsvoorstel wordt terecht opgemerkt dat om de openbare ruimte optimaal te beheren en toegankelijk te houden, het nodig is dat de verschillende onderdelen tijdig worden vervangen. Helaas is in onze gemeente langere tijd meer aandacht geweest voor de leuke dingen en te weinig voor wat moest. De leuke vakantie ging, bij wijze van spreken, altijd voor. Het resultaat is dat de afgelopen twee raadsperioden een achterstalligheid in onderhoud is ontstaan van meer dan 23% van de verhardingen in de buitenruimte. Die achterstalligheid kan inmiddels iedereen met eigen ogen waarnemen: een van de grootste ergernissen van onze inwoners. Forza! is blij dat het college eindelijk luistert naar onze jarenlange smeekbedes om de gemeente niet verder te laten verpauperen. Wij steunen daarom deze kredietaanvraag.
We zullen wel heel kritisch blijven volgen hoe dit college uitvoering gaat geven aan de broodnodige inhaalslag. Iets met resultaten uit het verleden en garanties voor de toekomst. Het dak is immers al veel te lang lek. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Vermeulen. Dan gaan we naar mijnheer Kenselaar, GEZOND Haarlemmermeer.

De heer HAGEMEIJER: Mijnheer Hagemeijer, mag ook, denk ik wel. Althans. Voor zover ik weet, heet ik nog steeds zo.

De VOORZITTER: Sorry, excuses.

De heer HAGEMEIJER: Voorzitter. Het is een aardige lange lijst met werkzaamheden die in de planning staan. Het is duidelijk dat er veel gedaan moet worden. Voor ons is het lastig om goed te kunnen beoordelen of de geplande werkzaamheden de juiste prioriteit hebben en wanneer welk project dan uitgevoerd gaat worden. Communiceer dit dan ook aan ons, maar ook aan de inwoners. Dan weten die tenminste ook wanneer er wat verbeterd gaat worden en wat er gebeurt in de omgeving.
Dan de uitvoering van de projecten. Zoals we allemaal weten is er schaarste aan goed gekwalificeerd personeel. Daar wordt in het voorstel ook aan gerefereerd. Maar krapte tot een dienst of goed leidt onherroepelijk tot hogere prijzen. Verwacht het college, naast de beschikbaarheid van arbeid, ook nog een financieel risico met betrekking tot deze krapte? En als we gaan vernieuwen of vervangen: nemen we dan nieuwe inzichten mee in deze vervanging? Als bijvoorbeeld een straat nu klinkers heeft en elke tien jaar kapot gereden wordt, gaan we dan weer stug nieuwe klinkers leggen of gaan we dan besluiten om een keer een ander wegdek aan te leggen? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan naar de andere twee, maar die zijn er niet. Dat zijn SRH en Lid Meijer. Die zijn afwezig, dus dan gaan we naar het college. U heeft het woord.

Wethouder STEFFENS: Ja, dank u, voorzitter. Ik ben wel een beetje te horen zo, hè?

Voorzitter, van sommigen veel vragen – vrij op detailniveau, moet ik zeggen – en van anderen toch wat meer een beschouwende reactie, dus ik ga even kijken… Want een aantal van u zei ook: 'daar wil ik eigenlijk in de tweede termijn even met mijn collega's over praten'. En daar luister ik dan liever naar dan dat ik antwoord geef op vragen die eigenlijk nog niet gesteld zijn.
Voorzitter, een paar kleine dingen. Mijnheer Boerman zei: 'maar wanneer komt u nou eens met een SMART-formulering. Leg ons een keuze voor.' En mijnheer Boerman, die keuze wordt u elke keer voorgelegd als u de beheerplannen vaststelt. Dit is uitvoering. Het is heel simpel. Een aantal van u zei het al: we voeren hiermee de vernieuwing van de openbare ruimte uit. En dat doen we op basis van de kaders die u voor ons heeft gesteld. Dus als ik anderen hoor zeggen – en mijnheer Hagemeijer zei het net, maar ik heb daar ook anderen over gehoord – 'ja, het is een beetje moeilijk te beoordelen voor ons of die lijstjes nou kloppen'. Nou, dat hoeft u ook niet te doen. Daar heeft u namelijk een college voor en wij hebben daar een ambtelijk apparaat voor en dat werkt nauw samen met een aantal mensen die voor ons de openbare ruimte in de gaten houden en die kunnen beoordelen of het tijd is om ergens wat aan te doen.
En dan even toch maar weer op die vermeende afgelopen zeven jaar, waar volgens mijnheer Vermeulen alle ellende uit ontstaan is. Ik kan u zeggen mijnheer Vermeulen, ja, ik weet niet, u was er niet bij zeven jaar geleden, maar die eerste vier jaar van die zeven jaar heb ik regelmatig uitgelegd waar de achterstalligheid ontstaan is. Dus misschien is het toch verstandig dat u daar nog even naar terugkijkt, want ik heb het daarna een aantal keer gezegd, maar u wilt het gewoon niet geloven. Daar kan ik niet zo veel aan veranderen. Dat is uw beeld. Het is niet juist. Dat maakt u kennelijk niet uit. Maar het is zo dat, als je het hebt over achterstalligheid bijvoorbeeld in asfalt, daar gaan miljoenen euro's in om en dan gaat het om de ondergrond. En om de zoveel tijd moet die vervangen worden. En een aantal jaren terug, misschien wel vijftien jaar geleden, is dat meerdere keren niet gebeurd, met als gevolg dat we hele grote achterstanden hebben moeten inlopen. En dan begin je de vorige vier jaar met dat asfalt, omdat daar de grootste kapitaalvernietiging onder zit als je dat niet op tijd doet. En nu zijn we met de open verhardingen vooral bezig: de stoepen, straten en ook andere plekken nemen we natuurlijk ondertussen mee. Dus, ja, u had het over een vakantie en een lekkend dak. Ik herken me er niet helemaal in, maar dat geeft niks. Dat is uw beeld.
Voorzitter, waar ook een vraag over werd gesteld – ik probeerde het net heel snel aan te strepen – zijn die lijstjes. En daar heb ik net eigenlijk iets over gezegd door te zeggen: 'ja, dit is eigenlijk een service die we u doen, zodat u een beetje kunt zien wat daar nou eigenlijk gebeurt.' En het MPI, mijnheer De Baat, is de plek waar u kunt zien wat we dan al doen. Want daar wordt u in gerapporteerd over al die investeringen en daar kunt u zien, en dat is natuurlijk niet op straatniveau, maar wel voor de grotere investeringen als het gaat om bruggen, kunstwerken en andere grote werken, hoe het met het grote geld – zo noem ik het dan maar even – gegaan is.
En verder: ja, u woont in onze gemeente, dus u ziet waarschijnlijk in uw eigen gemeente ook wel dat er soms grootschalige renovaties gebeuren op dit moment in Welgelegen, in Nieuw-Vennep waar werk met werk wordt gecombineerd. Soms worden inwoners daar best wel boos van, want die zeggen 'ja, die weg is al een hele tijd slecht', maar als wij dan horen dat daar net iemand kabels komt trekken en wij willen net de straten opnieuw doen, dan wachten we toch. We informeren ze daarover, want zeker met grote werken… Ik hoor een aantal van u zeggen 'onze inwoners weten dat niet'. Maar als het gaat om grote werken – toevallig zijn er in mijn eigen wijk de afgelopen drie jaar achter elkaar grote renovaties geweest waar drainages zijn aangelegd op allerlei plekken – krijgen mensen daar een brief over. Zelfs een brief waarin ze op vrijdag zeggen: 'wilt u zorgen dat u maandag uw auto heeft weggehaald, want we gaan bij u in de straat beginnen'. Dus als het om grote werken gaat, gebeurt dat echt. Maar ik denk dat u ook begrijpt dat we bijvoorbeeld, als het speeltuintje achter uw huis gerenoveerd wordt, u geen brief sturen om te zeggen dat we dat gaan doen, want dan gaan de kosten enorm oplopen voor de aannemers.
Voorzitter, even kijken of ik nog wat vergeten ben. Vervuilde grond, daar had mijnheer Khatab het over, van: weten we dat dan niet? Nee, zeker niet. En soms hebben we een idee. We hebben niet zo

lang geleden, volgens mij, in Zwaanshoek zo een situatie gehad dat we dachten 'als we daar ooit willen bouwen, dan zal daar wel wat zijn'. Want dan weten we dat daar vroeger een fabriek heeft gestaan of iets anders. En dan blijkt helaas vaak dat dat zo is. En dan ontstaat er een heel getouwtrek over wie dat moet gaan betalen. En dan hebben we, bijvoorbeeld in de situatie waar ik net aan gerefereerd heb, het maar zelf eerst betaald en dan verhalen we het op een ander, omdat we anders sommige ontwikkelingen – en zeker als het om woningbouw gaat – veel te lang moeten uitstellen.
Voorzitter, over participatie heb ik iets gezegd.
Mijnheer Boerman heeft sinkholes in fietspaden gezien. Ik hoop dat u er dan niet in bent gereden, maar dat u, als u er langs bent gereden, direct een melding doet. U draait zich om, fotootje, opsturen, want dat kan natuurlijk niet. Ik wil u benadrukken – alle raadsleden – als het om gevaar gaat, komen wij direct in actie. Als het erom gaat dat er soms een scheur in de weg zit, ja, dan ligt die er soms nog twee jaar. Maar ik heb, geloof ik, vorige keer gezegd hoeveel vierkante kilometer verharding we hebben in deze gemeente. U kunt zich voorstellen dat we dat niet allemaal tegelijk of achter elkaar kunnen doen.
Een aantal van u heeft iets gevraagd over: hoe houden we nou een beetje oog op die achterstanden? Daar heb ik meerderen van u over gehoord. Hoe zien we nou, lopen we ze nu eigenlijk in of houden we ze een soort van in stand? Daar zijn op verschillende manieren vragen over gesteld. Ik lees het even voor, zodat het heel accuraat is wat ik tegen u zeg. We zijn ze aan het inlopen. U heeft zelfs extra – en dan moet ik het goede woord gebruiken en dat weet ik natuurlijk niet meer – geld gevoteerd om die achterstalligheid nog sneller in te lopen en dat gaat gebeuren in drie jaar. Dat heb ik u beloofd. Dat gaat gebeuren. Met de investeringsmiddelen van de VOR, de onderhoudsbudgetten die we hebben en die reservering die we hebben. Maar het is niet zo, zoals iemand hier zei, dat we er dan weer een aantal jaar tegen kunnen. Nee: dit moet je blijven doen. Je moet blijven investeren in de vernieuwing, omdat je anders in dezelfde situatie terechtkomt als waar wij, dit college, ik als portefeuillehouder me zeven jaar geleden in bevond toen ik hier begon. Voorzitter, dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. Zijn er nog vragen? Ja, u heeft eigenlijk geen tijd meer, dus heel kort.

Mevrouw KOOLMOES: De wethouder is vergeten antwoord te geven op mijn vraag of er prioriteit gegeven kan worden aan de stoepen en straten in de omgeving van bijvoorbeeld senioren of de vergrijzende mensen of… Het zou fijn zijn als dat kan.

De VOORZITTER: Ik maak hem even af, want ik zag volgens mij meer beweging. We gaan even het rondje af. Mijnheer Hagemeijer.

De heer HAGEMEIJER: Dank je wel. Ik had nog een vraagje over de mogelijke financiële risico's van krapte bij aannemers.

De VOORZITTER: Nieuwe vragen ga ik niet toestaan.

De heer HAGEMEIJER: Nee, dat was…

De VOORZITTER: Oké, dan is het goed, sorry.

De heer HAGEMEIJER: Ik zou graag weten hoe het daarmee zit. Of we daar nog iets van verwachten.

De VOORZITTER: Ja, oké. De heer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Ik wilde graag het debat openen, voorzitter.

De VOORZITTER: Ja, dat snap ik. Mijnheer De Baat.

De heer DE BAAT: Ik had nog een vraag gesteld over Hoofddorp-Centrum in het nieuwe…

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, Forza!.

De heer VERMEULEN: Ja, voorzitter, ik ben natuurlijk bij herhaling genoemd. En ik heb dan eigenlijk in diezelfde zinnen gehoord dat er juist de afgelopen twee raadsperiodes ongelofelijke inhaalslagen gemaakt zijn. Ik wil graag aan de wethouder vragen of ze echt van mening is dat dat is gebeurd, want dat is niet wat ik buiten zie en ook heel veel inwoners niet.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu tot slot in de eerste termijn naar het college. De tijd is heel krap.

Wethouder STEFFENS: Ja, voorzitter. Ik ben van mening dat dat zo is. En dat we niet klaar zijn, dat ben ik het ook met u eens. Moet u zich voorstellen hoe het er zeven jaar geleden op sommige plekken uitzag.
Voorzitter, even naar mijnheer De Baat die terecht zegt: Hoofddorp-Centrum. Dat zit natuurlijk in het project Hoofddorp-Centrum. Dus de betreffende portefeuillehouders, als daar investeringen nodig zijn, komen daar bij u op terug.
En dan even als laatste, mevrouw Koolmoes van HAP. Terecht, ik heb die vraag niet beantwoord. Ik moet u zeggen dat we dat ook doen met gladheidsbestrijding, prioriteit geven aan de plekken waar oudere mensen wonen, rondom verzorgingstehuizen, op plekken – we weten in sommige wijken best wel waar veel senioren wonen – maar ook rondom dorpshuizen. Ik denk dat ik u kan toezeggen dat ik ga kijken in hoeverre we in staat zijn om dat nog verder te prioriteren als het gaat om stoepen en straten, noem ik het dan maar eventjes. We kunnen niet ineens het asfalt daar verbeteren, maar de looproutes die eigenlijk gelopen worden, hier in Hoofddorp hebben we dat al eerder gedaan: vanaf het oude buurtje bijvoorbeeld naar het centrum, daar zal ik extra aandacht voor vragen, mevrouw Koolmoes. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan sluit ik hierbij de eerste termijn af. Dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn. De heer Den Elzen wilde heel graag het debat openen. Ik ga eerst even kijken of er mensen zijn die een debatonderwerp willen bespreken en dan wil ik de heer Den Elzen als eerste de mogelijkheid geven om een onderwerp te lanceren. Dan schrijf ik ze op en kijk ik hoever we komen.

De heer DEN ELZEN: Ja, volgens mij had ik het onderwerp al aangestipt in mijn eerste termijn, voorzitter.

De VOORZITTER: Wellicht kunt u het voor de kijkers thuis even kort herhalen.

De heer DEN ELZEN: Over het bestemmen van gelden richting toekomstige investeringen.

De VOORZITTER: Oké. Zijn er nog andere onderwerpen die… Het kan altijd later nog, als er tijd is. Ja, mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Ik hoorde net wat meningsverschillen tussen mijnheer Vermeulen en de wethouder. Ik zou het daar ook wel over willen hebben. Kunnen we nu niet met zijn allen bedenken of we daar een soort maatstaf voor kunnen vinden of op de een of andere manier kunnen aantonen dat iets vooruitgegaan is of iets achteruitgegaan is. Ik denk dat we daar hier in deze raad best een debat over kunnen hebben.

De VOORZITTER: Staat genoteerd. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Nee, ik wilde weten of… (niet te verstaan, zonder microfoon)

De VOORZITTER: Oh, maar dat gaan we zo bij het onderwerp doen van mijnheer Den Elzen. Mijnheer De Baat.

De heer DE BAAT: Dan wil ik het onderwerp openbare buitenruimte Hoofddorp-Centrum aankaarten.

De VOORZITTER: Oké. Nou, ik denk ik dat we daar wel een halfuur mee kunnen vullen. Dan begin ik bij de heer Den Elzen. Aan u het woord.

De heer DEN ELZEN: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb in mijn eerste termijn al aangegeven dat als je kijkt naar hoe we nu de VOR bekostigen, het geld kwam uit de algemene middelen en dat is een hele hap. We kunnen dingen ook bestemmen op het moment dat je een nieuwe brug neerlegt. Dan weet je dat die een bepaalde levensduur heeft. Daar zit een afschrijving aan en die afschrijving kun je bestemmen zodat je over veertig jaar bijvoorbeeld geld hebt staan om die brug opnieuw te kunnen vernieuwen. En dan sluit ik maar af met de woorden waar de wethouder ook mee afsloot om het debat mee te beginnen: dit moeten we blijven doen. Als we deze systematiek blijven doen, hebben we elk jaar dat krediet dat we beschikbaar moeten stellen, terwijl als we weten wat eraan zit te komen dan hebben we daar zo meteen een bestemmingspotje voor en dan weten we wat we kwijt zijn. Volgens mij is dat een veel betere manier van de gelden besteden. Dan is het bestemd. Ik ben heel benieuwd hoe collega's daarover denken.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes en daarna mijnheer Vermeulen.

Mevrouw KOOLMOES: Ja dank u wel. Ja, ik begreep mijnheer Den Elzen in de eerste termijn niet helemaal, maar als ik het goed begrijp: als er een brug neergelegd wordt, gaan we meteen een potje maken voor als er onderdelen vervangen moeten worden. Maar wat nou als het iets is wat vervangen moet worden waar nog geen potje voor is: een nieuw iets. Er gebeurt ergens iets. Er rijdt een auto tegen een brugdeel aan. Dat is ooit in Badhoevedorp gebeurd, geloof ik. Dan hebben we daar geen geld voor. En ik denk dat het systeem wat we nu hebben, met de schouwingen die gedaan worden… Ze weten heus wel wat eraan komt en dat wordt ook op tijd gereserveerd. Dus ik ben het niet helemaal met u eens. Ik vind het juist een heel mooi systeem dat we nu hanteren.

De VOORZITTER: Mijnheer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Ja, misschien moet ik dan even verfijnen. Dit gaat over investeringen van de vernieuwing. Waar u het over heeft, is het normale onderhoudsbudget en als er wat gebeurt en dergelijke. Dat zijn twee aparte eenheden, voorzitter.

De VOORZITTER: Een nuance van mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dat weet ik heel goed. Het gaat niet om het gewone onderhoud. Het gaat om het vernieuwen en het vervangen, eventueel. Dus dan zitten we echt wel op dezelfde lijn te denken nu: als je iets vernieuwen moet. U gaat nu een potje reserveren voor alles wat er nu nieuw inkomt en over tien jaar moet dat vervangen worden. Maar wat als iets al tien jaar staat en het moet… Zijn daar dan ook potjes voor? Dingen die er al waren.

De VOORZITTER: Mijnheer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: We moeten natuurlijk niet alleen over die ene brug denken, voorzitter. Het gaat natuurlijk om het grotere geheel waar iedere keer geld ingaat als er wat vervangen moet worden. Die brug kan ook pas over vijfenveertig jaar niet meer voldoen aan de veiligheidseisen en dergelijke. Dan gaan we ook niet vervangen omdat dan toevallig het potje leeg moet.

De VOORZITTER: Heb ik twee handjes. Eerst de heer Vermeulen en daarna mijnheer Boerman.

De heer VERMEULEN: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat mijnheer Den Elzen op zijn wenken wordt bediend, want een gedeelte van onze hele begroting bestaat uit afschrijvingen. Dus wij doen een investering. Daar schrijven we op af. Die afschrijvingen die komen ten laste van ons totale budget. En de afschrijvingen worden vervolgens toegevoegd aan de algemene middelen. Dus dat potje wordt op die manier gevuld. En verder is er natuurlijk altijd geld nodig voor van alles en nog wat, wat onvoorzien is. We zijn een groeigemeente, dus je komt in principe altijd geld tekort. Maar juist alles wat we afschrijven dat wordt als het ware in een potje gestort omdat het als post op de balans staat.

De VOORZITTER: De heer Boerman.

De heer BOERMAN: Nu ben ik het ook even beetje kwijt. Ik ga dan toch maar even terug naar het dak en die vakantie van de heer Vermeulen. Volgens mij is het zo dat wij, als we weten dat we over twee jaar een dak moeten vervangen, op dit moment gewoon op vakantie gaan. En volgens mij was het pleidooi van de heer Den Elzen om, als we weten dat we over twee jaar een dak moeten vervangen, dat geld maar vast te reserveren, om daar vanuit te gaan, om dat onderhoudspotje in te zetten. Als hij dat zo bedoelt, als ik hem zo vertaal, dan kan ik hem daar heel goed in volgen.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Nee, als het zo bedoeld wordt, dan snap ik waar het vandaan komt. Wat er nu gebeurt is dat het potje wel wordt gevuld, maar dat het geld uiteindelijk weglekt aan andere dingen. Waar mijnheer Den Elzen dan op doelt is een bestemmingsreserve speciaal voor latere vervanging van wat we nu vernieuwen. Begrijp ik dat goed?

De VOORZITTER: Klopt dat mijnheer Den Elzen?

De heer DEN ELZEN: Ja. Ik verwijs naar de tweede bullet van de motie die 1 juli jl. is aangenomen. Die zegt op welke manieren structureel dekking kan worden gevonden. Je kunt natuurlijk altijd putten uit de algemene middelen, maar je kunt dus ook een pot hebben waar je die investeringen uithaalt op basis van die afschrijvingen qua vullen.

De VOORZITTER: De heer De Vries.

De heer DE VRIES: Dank u wel, voorzitter. Ja, dit wordt een vrij verwarrende discussie, ben ik bang, omdat het een heel bedrijfseconomisch verhaal wordt. Kijk standaard is het zo dat als je een bedrijf hebt, dan schaf je spullen aan en daar schrijf je op af. En die afschrijving dat is een last op je winst- en verliesrekening. En doordat die winst- en verliesrekening lager uitpakt, kun je geld reserveren om te zijner tijd weer wat nieuws te kopen. Zo ligt het standaardpakket. Die potjes hebben veel meer te maken met een soort van groot onderhoud of iets dergelijks. Ik denk dat probleem waar we tegenaan gelopen zijn is dat in het begin die afschrijvingen niet werden geregistreerd, omdat er toen een potje kwam uit de RIH of wat dan ook, dat uit andere middelen die straten werden aangelegd en dat dus niet werd nagedacht van: hé, we moeten te zijner tijd ook nog eens een keertje een vernieuwing

regelen ofzo. Dus ik denk dat, in ieder geval zoals het nu wordt ingeregeld, je afschrijft op dingen die minder waard worden en dat je daardoor eigenlijk een cyclus genereert waardoor je elk jaar opnieuw die afschrijving hebt en op het moment dat het klaar is, weer iets nieuws aanschaft en daar ook weer die afschrijving op genereert. Dus dat probleem dat zie ik niet zo.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel. Ik denk dat we eigenlijk allemaal hetzelfde zeggen. Mijnheer Den Elzen merkt heel terecht op dat die reserveringen er altijd al zijn, want zo werkt afschrijving en dat geld is er. Alleen dat is wat ik ook al aangaf in mijn bijdrage: we hebben zoveel leuke dingen die we willen doen in deze gemeente en daar is ook allemaal geld voor nodig en dat gaat dan uit dat potje dat we gevuld hebben met al die afschrijvingen op onze investeringen, zodat op het moment dat we zo ver zijn dat we vernieuwing moeten doen, dat geld er niet meer is omdat dat al is uitgegeven. En dat is terecht waar ik net op gewezen heb en wat eigenlijk in de bijdrage van GroenLinks ook naar voren kwam. Ook mijnheer Den Elzen stelt terecht dat als je een mooie openbare buitenruimte wilt, je het geld niet aan andere dingen moet uitgeven.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel, voorzitter. In het kader van de tijd zou ik heel graag naar een ander debat willen, maar ik wil nog wel opmerken dat dit systeem juist ervoor zorgt dat we al vooruitkijken. We hebben in 2019 ook al geld geautoriseerd dat volgend jaar uitgegeven wordt, omdat we toen al wisten dat dat wordt gefaseerd. Juist dit systeem is, denk ik, minder risicovol dan het systeem waar mijnheer Den Elzen over spreekt. Maar in het kader van de tijd zou ik ook heel graag de andere debatten nog willen doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat zou ik met u eens zijn als ik mee zou doen aan het debat. Mijnheer Den Elzen, kunt u hem afhameren?

De heer DEN ELZEN: Ja, ik hoor hier toch hele andere argumenten dan die 1 juli jl. ten grondslag lagen aan de motie. En ik hoor nu ook dat Forza!, wellicht met de kennis van nu, dan voorgestemd zou hebben en toen tegen. Ik neem dit mee terug mijn fractie in om te kijken hoe we hier mee omgaan. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan sluit ik dit onderwerp af. Dan gaan we naar de heer Boerman. U had iets over maatstaf.

De heer BOERMAN: Ja, dat sluit daar eigenlijk wel meteen op aan. We constateren met zijn allen dat er aan dit onderwerp in ieder geval heel veel geld wordt uitgegeven. En dat er ook heel veel gebeurd is in de samenleving, dat kunnen we ook allemaal zien. Maar, waar ik het in mijn eerste termijn ook een beetje over had, we zijn ook aan het zoeken of we nou value of money krijgen. Levert het genoeg op? Hebben we in de gaten of we nu echt die voortgang geboekt hebben die we met zijn allen willen boeken. Ik had het over signalen. De HAP had het over signalen. Dat zijn dan weer verschillende signalen. Kunnen we nou niet iets verzinnen met zijn allen waardoor we een maatstaf hebben dat we zeggen: 'dit hebben we echt…, we hebben geld uitgegeven en daar hebben we dit voor teruggekregen'. Er wordt dan verwezen naar beheerplannen enzovoorts, maar dat is niet wat ik bedoel. Ik bedoel te zeggen: hebben we er nou iets voor teruggekregen?

De VOORZITTER: Ja, het lijkt me wel even goed om te reageren qua inhoud.

Wethouder STEFFENS: Ja, voorzitter, in de P&C-producten ziet u gewoon van die onderhoudspot die u heeft gegeven, precies wat we daarmee doen. Dat rapporteren we aan u. Nou, ik geloof niet op straatniveau, maar misschien ook wel. Dus daar kunt u echt zien dat u waar voor uw geld heeft gekregen. Als dat is wat u bedoelt, hè. Als het gaat over die achterstalligheid en dat specifieke potje dat u daarvoor heeft vrijgemaakt. Dat staat in de P&C-cyclus. En wat ik al zei: andere grote investeringen die vindt u in het MPI. Dus ik ben even op zoek naar wat u nou nog meer zou willen weten, anders dan dat u het buiten wilt zien.

De VOORZITTER: We gaan eerst naar mijnheer Boerman. Het is ook niet de bedoeling dat we weer in discussie met het college gaan. Daarna ga ik naar mijnheer Vermeulen.

De heer BOERMAN: Nee, dat is helemaal niet de bedoeling. Daarom leg ik hem hier ook neer, omdat ik… Nou ik volg dit onderwerp niet altijd, maar ik heb het in het verleden ook wel gedaan. Toen hadden we het over onderhoudsniveau A en B en dergelijke. Ik ben op zoek naar in hoeverre het daar nu aan voldoet. Of we dat als raad nu helder krijgen. Ik hoor daar zeggen: beheerplannen. Ik ben benieuwd of de rest van de raad dat voldoende vindt. Als dat zo is, dan sta ik daar alleen in.

De VOORZITTER: Ik zie mijnheer Vermeulen nee schudden. Klopt dat?

De heer VERMEULEN: En u gaf mij het woord. Dank u wel, voorzitter. Wat ik heel interessant vind, we weten dat 23% van de openbare ruimte van alle verhardingen achterstallig onderhoud heeft, dus ik houd mijn hart vast hoe het acht jaar geleden geweest is. Toen zal waarschijnlijk iedereen met een Landrover naar zijn werk gegaan zijn omdat er echt geen doorkomen meer aan was. Maar het is heel interessant als je weet dat 23% op dit moment achterstallig is. Dan ben ik heel benieuwd waar we volgend jaar staan en welk percentage eraf is. Dat zou een hele goede maatstaf zijn.

De VOORZITTER: Ik kijk even rond. Ja? Mevrouw Koolmees.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, ik ga toch. Ja, mijnheer Vermeulen triggert mij weer en dat doet hij wel vaker, denk ik. Als we volgend jaar nou denken dat we minder dan 23% hebben, maar volgend jaar zijn er ook weer andere straten toe aan onderhoud. Dan blijven we toch altijd op hetzelfde niveau zitten?

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ik mag hopen dat als je een inhaalslag aan het maken bent, wat we aan het doen zijn... Weet je wat een inhaalslag is? Dat is namelijk dat je het beter gaat doen dan het was, dat we dat percentage wel omlaag zien gaan. Ik moet bekennen: net als u heb ik daar niet alle vertrouwen in, maar ik hoop er wel op.

De VOORZITTER: Ja, dat was genoeg, mevrouw?

Mevrouw KOOLMOES: Ja, ik ben blij dat u het mij nog even uitlegt. Ik zal dat gemist hebben. En wat ik vooral verbazend vind… Ik weet toevallig, waar ik woon in Zwanenburg daar is zo verschrikkelijk veel gebeurd: de dijk, de Dennenlaan, de Kinheim. En alleen al dat, in mijn eigen omgeving, zien. Wat zeven jaar geleden nergens gebeurde en nu drie van die hele grote projecten alleen al in ons dorp en zo hebben we er nog dertig, dan denk ik: ik zie het wel, daar hoef ik geen cijfertjes voor te hebben. Dat zie ik zo wel dat er heel veel gebeurt.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Vorige week heeft de wethouder volledig terecht opgemerkt wat voor enorme portefeuille ze heeft en ze heeft toen het aantal meters en vierkante meters aan verhardingen genoemd. Ik vind het heel knap dat u aan drie straatjes afmeet hoe de hele polder ervoor staat. Maar ik houd me liever vast aan percentages, dan weet ik waar we aan toe zijn.

De VOORZITTER: Nou ja, laten we het maar even afronden want anders komen we in een semantische discussie terecht. Dat lijkt me zonde van de tijd. Ja, oké. Die 23%...

Wethouder STEFFENS: Dat was de start van uw voorziening en in begin 2022 zijn er nieuwe inspecties dus dan krijgt u precies te horen hoeveel we gedaan hebben.

De VOORZITTER: Nou, mijnheer Vermeulen kijkt daarnaar uit, vermoed ik zomaar. Dan zie ik verder niemand meer dus dan wil ik aan mijnheer Boerman vragen om af te ronden.

De heer BOERMAN: Dat zal ik dan maar doen. Dan zou ik de woorden van de heer De Baat gebruiken: we moeten er maar op vertrouwen.

De VOORZITTER: Waarvan akte. Dan gaan we naar de heer De Baat voor het derde onderwerp: Hoofddorp-Centrum.

De heer DE BAAT: Vertrouwen in de politiek dat is belangrijk tegenwoordig, heb ik geleerd deze week in Den Haag. Maar in mijn onderwerp wilde ik het graag hebben over Hoofddorp-Centrum. Ik hoor de wethouder reageren – dat was eigenlijk twee jaar geleden ook – dat je dan bij de projectwethouders Hoofddorp-Centrum moet zijn. Maar ik zou het eigenlijk ook graag bij u op de lijst willen hebben. Dat het van twee kanten belangrijk gevonden wordt. Dus ik zou het prettig vinden als ik de wethouder hoor zeggen dat zij het ook belangrijk vindt. En ik zou aan mijn andere collega's willen vragen 'hoe kijken jullie tegen de kwaliteit van het centrum aan ten aanzien van de openbare buitenruimte, naar de toekomst toe?' Zijn we het met zijn allen eens dat dat een inhaalslag zou kunnen krijgen om daarmee te voldoen aan de toekomst en de kwaliteit die we voor ogen hebben in het centrum?

De VOORZITTER: Ja, als u echt een mening van het college had willen hebben dan had u dat in de eerste termijn moeten doen. Ik zie iedereen inmiddels zijn handje opsteken. Ik zag eerst mijnheer Vermeulen, daarna mevrouw Koolmoes, daarna mevrouw Van der Meij. En wie wil er nog meer? Mijnheer Den Elzen en de heer Blom. Laten we het in die volgorde doen.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel. Dan neem ik aan dat ik nu het woord heb? Oké. Ik hoor dat mijnheer De Baat en dat viel me vorige week ook al op, het altijd heeft over Hoofddorp-Centrum. Niet dat bij Forza! het belang van Hoofddorp-Centrum niet belangrijk zou zijn, want dat is het uiteraard wel. Maar we hebben natuurlijk een enorme grote gemeente met meer dan dertig dorpskernen en om dan helemaal alleen te gaan kijken hoe we… Want ik vind Hoofddorp-Centrum echt wel qua onderhoud nog niet eens het allerslechtste gebied. Sterker nog, dat ligt er eigenlijk best knap bij. Het kan altijd mooier, maar ik denk dat de prioriteit moet liggen bij al onze inwoners en niet alleen bij dat ene kleine stukje.

De VOORZITTER: Ja, u daagt de heer De Baat uit. Mijnheer De Baat.

De heer DE BAAT: Volgende week zal ik het over Nieuw-Vennep hebben. En ik heb vorige week ook Zwanenburg genoemd, want ik ben het daar met… Dus ik heb het niet alleen maar over Hoofddorp-Centrum. Het is maar net waar we het over kunnen hebben op het moment dat het uitkomt.

De VOORZITTER: Waarvan akte. Dat was voldoende voor u, mijnheer Vermeulen? Dan gaan we naar mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil graag op twee dingen terugkomen bij mijnheer De Baat. Hoofddorp-Centrum: daar was ik toevallig bij een van de sessies zelf bij. Ik weet dat in de stukken daarvan dat het groen een heel groot onderdeel is, waaronder een prachtig hitteplan dat daarin beschreven wordt. Dus ik denk dat dat echt wel meegenomen wordt. Maar wat ik wel wil: u begint over de openbare buitenruimte. Dat heb ik in mijn eerste termijn ook gezegd: Is het misschien een idee dat we eens gaan kijken of dat op een andere manier ingevuld moet gaan worden. Omdat we door corona hebben geleerd dat die buitenruimte heel belangrijk is, moeten we eerst met nieuwe ideeën komen hoe we hem gaan inrichten. Moeten we eens een soort denktank van goh, wat kunnen we nou anders doen dan die bekende picknicktafel met een boom en een grasmatje? We kijken altijd bij speelplekken naar wat er in zo een wijk woont. Welke leeftijd? Wat voor speeltuin moet er komen? Maar misschien moeten we ook speelplekken voor volwassenen in de wijk gaan… Wonen er oude mensen? Willen ze sportmaterialen? Willen ze kunnen wandelen? Willen ze juist kunnen fietsen? En ik heb het al in mijn eerste stukje ook gezegd: we zouden daar eens een keer een voorloper in moeten zijn bij deze prachtige polder in plaats van dat we een volger zijn.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ja, dat is mij uit het hart gegrepen wat u nu zegt en wat ik eigenlijk vorige week ook al heb bepleit: betrek veel meer je inwoners erbij en misschien ook zelfs in de uitvoering. Als mensen hun eigen omgeving mooi willen maken: laat ze los, geef ze de ruimte.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dat doen we al. Dat weet u ook. Dat doen we al. Ze mogen meedenken. Ze mogen meepraten. Ze mogen om een boom heen plantjes planten. Ze mogen geveltuintjes. Ze mogen meepraten. Ze mogen meebeslissen. Er is een schep beschikbaar om mee te scheppen als ze dat willen. Dus ik denk dat dat wel gebeurt. Maar misschien juist nog meer met nieuwe ideeën komen vanuit de inwoners. Een soort rondetafel met de inwoners. Wat zouden jullie nou leuk vinden om in dit park te doen?

De VOORZITTER: Mijnheer De Baat, u wil daarop reageren?

De heer DE BAAT: Ik sta daar helemaal achter. En als je dat samen doet met Hoofddorp Winkelstad en met de BIZ, dan kom je tot hele verrassende ideeën. Als je het vergelijkt met bijvoorbeeld Almere-Centrum of je gaat eens naar Zoetermeer, dan zie je dat het beter kan. En daar moet je dan uiteindelijk ook wel middelen voor beschikbaar stellen. En je hoort mij echt niet zeggen dat het hier heel slecht is. Maar als je er naar de toekomst toe iets meer onderscheidends van wil maken, dan kan dat beter. Dat wil niet zeggen dat het dan in Nieuw-Vennep niet goed moet. Dat heeft ook aandacht nodig. Maar we hebben wel een heel plan in deze gemeente voor dit centrum met veel woningbouw. Ik denk dat het dan belangrijk is dat dat meegaat in dezelfde kwaliteitsslag die investeerders nu ook gaan doen.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van de heer Den Elzen.

De heer DEN ELZEN: Oh, ik wilde gewoon meedoen met dit debatje, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan moet u heel even wachten, want u staat op de lijst. Dan ga ik eerst naar mevrouw Van der Meij, D66, daarna ga ik uw kant op.

Mevrouw VAN DER MEIJ: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, dat plan voor woningbouw dat geldt ook weer niet alleen voor Hoofddorp. Er liggen op meerdere plekken grote plannen waaronder in Nieuw-Vennep. Dat was natuurlijk de inkopper: kom eens in Nieuw-Vennep kijken voordat we het over Hoofddorp hebben. Maar die pakt u zelf ook al op. Maar dat was ook mijn bijdrage in de eerste termijn. Als ik weer kijk naar die lijst: het zal correct zijn dat daar de focus zou moeten liggen, maar het is wel echt voornamelijk Hoofddorp wat erop staat. En ik heb toch echt wel het gevoel dat we ergens een deel van die andere gemeenten tekortdoen. Verder even, om in te gaan op de HAP en het voorstel om koploper te zijn: dat wil D66 op veel meer onderwerpen dan alleen de VOR, laat dat duidelijk zijn. En dat roepen wij ook altijd. Maar inderdaad, zeker corona heeft blootgelegd dat wij onze openbare ruimte op een andere wijze zouden moeten inrichten, namelijk veel toegankelijker voor veel meer mensen dan dat speeltuintje of dat ene wandelpad. Wat ik wel opvallend vind daarin is overigens dat ik vorig jaar in een park waar ik altijd graag kom, geen braam kon vinden want die waren allemaal weggeplukt. Dit jaar hangen ze nu nog overvol. Dus ook daar lijkt al wel weer een kanteling te zijn na anderhalf jaar corona. Dus dat is nog wel lastig: wat is er nodig? Maar wel leuk om over na te denken, zeker, en ook essentieel overigens ook weer in relatie tot het onderwerp dat we hierna bespreken, namelijk de gezondheidsnota. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Den Elzen, PvdA.

De heer DEN ELZEN: Dank u wel, voorzitter. Ja, volgens mij is het onderhouds- of kwaliteitsniveau, ik moet het even goed zeggen, overal in de polder hetzelfde. Of we het nu hebben over bijvoorbeeld Buitenkaag tot Pont Buitenhuizen: overal hebben we in principe de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte, de LIOR zoals dat heet, of de DIOR. En van daaruit worden ook investeringen gedaan. En ja, dan kan er wel eens een LIOR-plus zijn, dus dat je meer wilt dan het kwaliteitsniveau, maar dan wordt daar gewoon op bijgelegd door bijvoorbeeld Hoofddorp-Centrum, door zo een BIZ. Maar dan moet je er ook meteen rekening mee houden dat er strakjes weer vernieuwd moet gaan worden. Dus moet je wel – in mijn optiek – extra investeren om zo meteen die plus ook weer op niveau te kunnen houden. Dus op die manier moet je dat dan doen. Maar kwaliteit is door de hele polder hetzelfde.

De VOORZITTER: De heer Blom, CDA.

De heer BLOM: Nou ja, ik wilde eigenlijk alleen toegeven dat het antwoord van de wethouder net al aangaf dat we projectwethouders hebben voor Hoofddorp-Centrum die die inrichting regelen. Dus, volgens mij, is het allemaal al geregeld.

De VOORZITTER: Waarvan akte. Of?

De heer DE BAAT: Nou, de vraag was dus juist – waar een aantal wel antwoord op geven – om daar naar de toekomst toe extra naar te kijken of dat we een kwaliteitsverhoging met elkaar nastreven. Dus dan kom ik bij u terug: bent u bereid om dat ook te doen?

De VOORZITTER: Mijnheer Blom.

De heer BLOM: Jazeker, dat zijn we zeker bereid. Maar ik denk dat we dat via die projectwethouders moeten spelen en niet…

De heer DE BAAT: Het gaat uiteindelijk…

De VOORZITTER: Via de voorzitter alstublieft. De heer De Baat en daarna mijnheer Vermeulen.

De heer BLOM: Dat is mijn idee.

De heer DE BAAT: Dat is de uitvoering, maar het gaat er nu om wat de politieke partijen er zelf van vinden. Want daar moeten we het met elkaar ook over eens zijn dat zij dat dan gaan doen. Dan is het vervolgens prettig als alle wethouders er hetzelfde over denken, natuurlijk, uiteindelijk. En naar mevrouw Van der Meij van D66 nog één reactie, dat het ook vaak een momentopname is, met al die lijsten. Want we hebben net gehoord dat in Zwanenburg heel veel is gedaan. In Nieuw-Vennep zijn ze al bezig. Die staat niet meer op deze lijst, want dat is al gebeurd of daar zijn ze mee bezig. Dat is altijd weer lastig om met die momentopnames hele conclusies te trekken.

De VOORZITTER: We gaan de heer Boerman van GroenLinks en daarna mijnheer Vermeulen.

De heer BOERMAN: Ja dank u, voorzitter. Het gaat inderdaad met name om die vraag. Ik hoor de heer De Baat zeggen dat het beter kan in Hoofddorp-Centrum. Het kan op heel veel plekken beter. Daar zijn we het allemaal over eens. En ik heb niet de indruk dat Hoofddorp-Centrum nou bij die 21% hoort waar we achterstallig onderhoud hebben. Maar het gaat er natuurlijk wel om – voordat we hier allemaal gaan roepen Hoofddorp-Centrum, Nieuw-Vennep-Centrum, Zwanenburg – dat we helder hebben waar we onze prioriteiten leggen. Waar gaan we nou het eerst aan de slag? En de heer Den Elzen verwijst naar de LIOR, maar mij is dat in ieder geval onvoldoende duidelijk. Waar gaan we nou het eerst aan de slag? En waarvan zeggen we: Hoofddorp-Centrum ligt er prima bij, we kunnen de middelen beter ergens anders besteden? Dat was ook mijn vorige punt. Ik ben het wel heel erg eens met mevrouw Koolmoes als ze zegt 'we zouden eens moeten kijken naar of we die openbare buitenruimte anders kunnen gebruiken en bijvoorbeeld wat minder verstening en wat meer vergroening in die ruimte kunnen toepassen'.

De VOORZITTER: Ik heb nog een paar handen gezien. Gezien de tijd vraag ik om het kort te houden. Dan gaan we eerst naar mevrouw Van der Meij, dan de heer Vermeulen, dan had ik mevrouw Koolmoes nog gezien. Is die nog actueel? Ja, absoluut. En dan zie ik ook nog de twee heren in de hoek. Oké. Ja, maar dat zijn er meer die dat willen, volgens mij. Mevrouw Van der Meij.

Mevrouw VAN DER MEIJ: Ik reageer nog even heel graag concreet op de vraag van de heer De Baat: nemen we Hoofddorp extra op? Daarvan zeggen wij nu: alleen als we zeker weten dat het onderhoud et cetera en dat de andere plekken, ook voldoende aandacht krijgen, want extra opnemen betekent ook extra geld nog weer naar Hoofddorp. Hoofddorp is wel de binnenkomer en dat moet mooi zijn. Dat ben ik absoluut met u eens. Maar het kan niet ten koste gaan van andere gemeenten.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik wil mijnheer De Baat toezeggen dat onze fractie daar graag extra geld voor vrij gaat maken zodra we die 23% achterstand hebben weggewerkt en alles tenminste op acceptabel niveau is. Voor die tijd ligt onze prioriteit daar niet.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel, ja. Ik hoor heel veel toch terugkomen: hoe weten we nou wanneer wat vervangen moet worden? En ik wil mensen er toch… Het Integraal Beheer Openbare Ruimte – ik meen in 2019 hebben we die sessie gehad – daar staat het echt in prachtige volzinnen in:

het cyclisch plannen, met GeoViewer, risico- en effectgestuurd werken, het verbeteren en integraal werken. En ik zou echt iedereen willen aanraden om dat nog eens te lezen, want daar staat echt keurig in beschreven hoe men dat bepaalt wanneer iets vervangen moet worden op korte of langere termijn.

De VOORZITTER: Waarvan akte. Dan gaan we naar de heer De Vries en daarna naar mijnheer Blom.

De heer DE VRIES: Ja, een beetje in het verlengde van wat mevrouw Koolmoes zei. Ik heb ook ergens gelezen dat die drie schijven zodanig worden ingedeeld, dat het meest noodzakelijke het eerst gebeurt. Dus ik denk dat dat zo erg op het uitvoerende niveau zit dat wij daar als raad niet zo heel erg veel zinnigs over kunnen zeggen. Ik denk dat als het college zegt dat we nu aanpakken wat nu moet en volgend jaar aanpakken wat volgend jaar moet, dat we dan vrij snel uitgepraat zijn tenzij er echt iemand met een heel goed idee komt.

De VOORZITTER: Mijnheer Blom.

De heer BLOM: Ja, ik wilde eigenlijk reageren op GroenLinks daarnet, minder stenen, maar ik zou het wel prettig vinden als de fietspaden bijvoorbeeld verbreed zouden worden, maar daar is pas geld voor als alle andere problemen eigenlijk opgelost zijn. Verbreden van fietspaden dat zou mij ook wel passen heb ik de laatste weken wel ondervonden in de polder.

De VOORZITTER: Dan gaan we gezien de tijd afronden. De heer De Baat, aan u het woord.

De heer DE BAAT: Ja, dus ervan uitgaande dat de achterstand wordt ingelopen, ervan uitgaande dat er niet op andere plekken minder gebeurt, ervan uitgaande dat dit ook pas speelt na 2025, 2024, dus het gaat echt over de toekomst, ben ik blij toch te horen dat een aantal partijen er best voor open staan om dat punt op te pakken.

De VOORZITTER: Dan wil ik jullie allemaal bedanken. Dan ga ik hem sluiten. De kredietaanvraag staat volgende week donderdag 16 september op de stemmingenlijst en ik wens jullie een fijne avond.